

Gudiksen: Det foreliggende Lovforslag er i særlig Grad en Beskæftigelsesforanstaltning. Alene det, at de paagældende Arbejder først og fremmest skal udføres af Staten, besværliggør og fordyrer imidlertid i høj Grad Sagen. Hvis man for Eksempel vilde lade Arbejdet udføre efter almindelig Licitation og fortrinsvis maatte benytte Smaa-entreprenører, vilde det kunne udføres langt billigere og langt hurtigere, end naar det skal være en Statsopgave med alle dens uhaandterlige Led. Men jeg indrømmer, at der set fra et Beskæftigelsessynspunkt kan være nogen Mening i af Hensyn til de arbejdsløse at gøre det væsentlige af dette Arbejde til en Statsopgave. Jeg mener dermed, at alle de store Dele af disse Arbejder maaske bør sættes i Gang af Staten for arbejdsløse, medens alle de mindre Arbejder bedst egner sig for Udførelse ved lokale Kræfter. Den højtærede Minister skal derfor ikke høre ilde, fordi han har grebet Lejligheden her og lavet en udpræget Beskæftigelseslov, men jeg mener, at den Tid snart maa være inde, hvor vi ogsaa begynder at tænke paa at faa mest muligt produktivt Arbejde udført for vore Penge.

De Opgaver, som jeg særlig tænker paa ikke skulde løses som Statsopgaver, er de mange mindre Arbejder, Tankgrave og Pigtraadsspærringer, som gaar ind over en Landmands Mark, og som han gerne selv vil fjerne — maaske helt gratis eller for et mindre Beløb, bare han kunde faa Lov — for at afbøde de særlige Ulemper, saadanne Tankgrave og Pigtraadsspærringer forvolder.

Lovforslaget er undergaaet en meget væsentlig Ændring i det andet høje Ting, nemlig denne, at alle de smaa Opgaver nu søges løst gennem Amtsudvalgene. Det gælder Erstatningerne, og det gælder ogsaa, saa vidt jeg har forstaaet, Arbejderne. Det er en betydelig Forbedring af Lovforslaget, fordi alle disse Sager kan forventes ordnet baade hurtigt og sikkert af lokale Kræfter. Jeg hilser derfor denne Ændring af Forslaget med stor Glæde og haaber, det maa lykkes den højtærede Minister at føre Loven saaledes ud i Livet, at vi ikke skal støde alt for meget paa Statsmaskineriet og Statsforvaltningen ved alle disse smaa Sager, saa at Lovens Hensigt, at de smaa Opgaver skal løses af lokale Kræfter, ogsaa i fuld Udstrækning vil blive opfyldt.

Jeg kan ogsaa billige, at der henvises til Forhandling med Tremandsudvalgene ude i Kommunerne, hvor dette maatte skønnes formaaltstjenligt. Hvis man, som oprindeligt forudsat, skulde løse hele Spørgsmaalet som en Statsopgave, vilde det have taget Aar og Dag, til stor og berettiget Misfornøjelse for Brugerne og Lods-ejerne. Det vil efter min Formening nu gennem den trufne Ordning, hvor lokale Kræfter træder til, kunne ske paa tilfredsstillende Maade, baade hurtigt og praktisk, uden at Statsmaskineriet skal gribe alt for forstyrrende ind.

Saa vidt jeg ved, har Amtmændene fremsat Ønske om, at mindre, lokale Entreprenører kunde komme til her ved Udførelsen af disse Arbejder. Det vilde være glimrende for mange af dem og stemme med Rime-lighed.

Jeg skal ikke her komme ind paa en Mængde af de Forhold, som allerede er nævnt af tidligere ærede Ordførere, men henstille til den højtærede Minister straks at faa Mænd i Gang med at tage Træ op, hvor saadant findes, da det saa i en træfattig Tid kan anvendes til Pakkasser, Hegn, Brænde og maaske i enkelte Tilfælde endog til Gavntræ. Dette Arbejde kunde passende ledes af Tremandsudvalgene ude i Kommunerne, baade hvad selve Arbejdet angaar og maaske ogsaa, naar det gælder Afhændelsen, eventuelt med Vejledning i de enkelte Tilfælde fra Amtsudvalgene.

Ligeledes vilde jeg skønne, at det vilde være klogt at lade elektriske Lødnings og Telefonledninger Landet over nedtage af Egnens Elektrikere, som er Fagfolk — maaske efter Anvisning og Forhandling med Amtsudvalgene —, idet man saa kunde være nogenlunde sikker paa, at Materialerne bevarer deres nuværende Værdi, hvorimod de, hvis de skal nedtages af Ikke-Fagfolk, saa godt som altid vil ødelægges. I § 2, Stk. 2, er nu bestemt, at dette Arbejde skal henlægges til Ministeriet for offentlige Arbejder og Trafikministeriet, men det forhindrer jo ikke, at disse Ministerier kan lade Arbejdet udføre paa den omhandlede Maade, og jeg vil gerne bede den højtærede Minister bringe dette videre til de paagældende Ministerier.

Ligeledes vil et vist Samarbejde med